

Školy získávají informace o možnostech podpory žáků s odlišným mateřským jazykem v největší míře z webových stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (82,1 %). Necelá polovina škol (44,7 %) čerpá informace z webu krajského úřadu. Webové stránky www.inkluzivniskola.cz, které provozuje obecně prospěšná společnost META, využívá 21,5 % škol. Jiné způsoby získávání informací uvedlo 8,9 % škol. Mezi jiné způsoby patří např. spolupráce s neziskovými organizacemi, informace ze seminářů, školení, odborné literatury a také konzultace s kolegy, kteří mají se vzděláváním žáků s odlišným mateřským jazykem nějakou zkušenost.

4.2 Výsledky inspekční činnosti na místě ve středním vzdělávání

V rámci tematické inspekce bylo navštíveno 34 středních škol, které byly vybrány na základě výstupů inspekčního elektronického zjišťování, protože vzdělávají žáky s odlišným mateřským jazykem, kteří potřebují nějakou podporu. Veškeré údaje uvedené níže se tak týkají těchto 34 škol.

4.2.1 Organizace

První oblast tematické inspekční činnosti ve středních školách se zaměřovala na organizaci vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem. Této oblasti byla věnována zvýšená pozornost stejně jakou předškolního a základního vzdělávání.

Jak již bylo zmíněno, školský zákon upravuje vzdělávání cizinců ve středních školách v § 20, podle kterého musí být doložena oprávněnost pobytu na území České republiky nejpozději při zahájení vzdělávání. Při šetření však byly zaznamenány školy, ve kterých jsou uplatňována ještě vlastní kritéria pro přijetí.

Stejný paragraf školského zákona dále uvádí, že při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních školách se žákům, kteří absolvovali základní školu v zahraničí, promíjí na základě jejich žádosti přijímací zkouška z českého jazyka (pokud je součástí přijímací zkoušky). Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří rozhovorem. Uchazeči o studium na střední škole nemají jako žáci základních škol plnit povinnou školní docházku právo na bezplatnou jazykovou přípravu a není stanoveno, jaké parametry pro ověření znalosti češtiny mají splňovat. Později se tak mohou při výuce potýkat s gramatikou a psanou podobou českého jazyka, což může vést k selhávání při skládání maturitní zkoušky z českého jazyka, zejména v písemné práci. Problémy s psanou češtinou a gramatikou byly do jisté míry zaznamenány i při inspekční činnosti na místě.

Podobně jako základní školy, i střední školy mohou žákům s odlišným mateřským jazykem nabízet doučování nebo výuku češtiny jako druhého jazyka, přizpůsobovat metody, formy a hodnocení specifickým potřebám těchto žáků, případně využívají individuální vzdělávací plán nebo vyrovnávací plán či přítomnost asistenta pedagoga v hodině.

Tabulka č. 34 Škola nabízí žákům s potřebou jazykové podpory podpůrné nástroje

Oblasti	Podíl škol v %
Pedagog přizpůsobuje metody a způsob výuky přítomnosti žáka s odlišným mateřským jazykem ve třídě	70,6
Žák má možnost chodit na doučování nebo výuku češtiny jako druhého jazyka	58,8
Žák je vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu nebo podle vyrovnávacího plánu	29,4
Pedagog má ve třídě, kde je žák s odlišným mateřským jazykem, k dispozici asistenta pedagoga	2,9